

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ

ул. "Козяк" №1
София 1407
Телефон: 02 / 8687140

SOFIA UNIVERSITY
ST. KLIMENT OHRIDSKI
FACULTY OF MEDICINE

1 Kozyak Street
Sofia 1407, Bulgaria
Phone: +359 2 / 868140

Рецензия

От

Проф. д-р Любомир Димитров Спасов, дм

**Относно: конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по
професионално направление**

**7.1 „Медицина“, научна специалност „Хирургически болести –детска
трансплантология“, обявен в ДВ, бр. 44 от 29.05.2018 г.**

с единствен кандидат д-р Вили Вилев Пъшев, дм

Рецензирането на представените материали се основава на изискванията на чл. 4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България, чл 57 от Правилника за прилагане на ЗРАСЗБ, чл 109 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемането на академични длъжности в СУ „Климент Охридски“ и на решението на Факултетния съвет на Медицински факултет, протокол №63 от 04.07.2018 г.

Д-р Вили Вилев Пъшев има 29 години трудов стаж като лекар, от които 28г. като хирург в УБ „Лозенец“. Завършва медицина през 1989г в МА-София. Трудовият му стаж започва в Бърза помощ - гр. Долна Баня към Общинска болница в гр. Самоков. През 1990 г. започва като доброволен асистент, а през 1991г. е назначен на редовно място, като хирург в Клиниката по Кардиохирургия в тогавашната ВМА – База 2, днешната УБ „Лозенец“. През 1996 г. придобива специалност по Обща Хирургия, а през 2000 г.

придобива специалност по Кардиохирургия. От 1999г. заема длъжност началник на операционен блок.

През 2012 г. печели конкурс за асистент в Катедрата по „Хирургически болести , акушерство и гинекология“ към Медицинския Факултет на СУ „Кл. Охридски“.

Защитава дисертационен труд, през 2017 г., на тема „Критерии за подбор на живи донори при чернодробни трансплантации на деца“ и придобива ОНС „доктор“ . От 2004 г. до момента участва във всички трансплантации извършени в УБ „Лозенец“.

В настоящия момент членува в Български лекарски съюз , Българско дружество по гръдна и сърдечна хирургия , Сдружение Българско дружество по трансплантология , International Liver Transplantation Society (ILTS) , European Society for Organ Transplantation (ESOT).

Д-р Пъшев е представил за участието си в конкурса пълен списък от следните научни разработки :

- Дисертационен труд и автореферат към него за научната степен“доктор по медицина“.
- 1 Монография
- 18 публикации в научни издания (2 публикации в чужбина и 16 в периодични издания в България)
- 28 Научни съобщения (9 на международни научни форуми и 19 на национални)

В научните си разработки д-р Вили Пъшев е - единствен автор в 1; - първи автор в 6; втори автор в 3; - трети и следващ автор в 9 .

1. Български

- Доклади на Българската академия на науките (том 71, брой 10, 2018) , Списание Хирургия (том 82, брой 1, 2016), Списание Гръдна и Сърдечно-съдова хирургия (том 1 и 2, 2009), Списание сърце – бял дроб (том 21-22, 2015-2016), Клинична и консултативна психология(брой 1, 2016), Педиатрия (том 17, 2017), Списание Ендокринология (том 4, брой 13, 2008), Неврология и психиатрия (том 46, брой 2, 2015), Acta morphologica et antropologica (брой 15, 2010), Списание Медицински преглед (брой 42-43, 2006-2007).

2. Чуждестранни

- International Journal of Sciences Basic and Applied Research
The Anatomical Record (том 292, брой 7, 2009)

Научните публикации и доклади на д-р В. Пъшев обхващат основно теми от областта на сърдечната хирургия, а в по-късен етап и в областта на трансплантационната хирургия и особено проблемите свързани с живото дарство.

Според предоставената справка на Централната медицинска библиотека към МУ София, цитиранията на представените публикации са 2 български и 2 чуждестранни като едната статия е с импакт фактор 1.4 в годината на публикацията.

В областта на Сърдечната хирургия са разгледани различни аспекти от развитието и през последните години свързани с коронарната реваскуларизация на биешо сърце и лечението на крайна степен на сърдечна недостатъчност с механични системи подпомагащи сърдечната дейност засегнати в научните съобщения и доклади в IV.4, IV.8, IV.9, IV.11, IV.12, и VI.10 .). Първата успешна коронарна реваскуларизация в условията на биешо сърце е направена в УБ „Лозенец“ в екип с участието на кандидата. Докладвани са както предимствата, така и недостатъците на тази методика, както и показанията и противопоказанията за нейното извършване. Докладван е и 6 годишния опит на Клиниката по сърдечна хирургия, при използване изцяло на артериални графтове при реваскуларизация на коронарните съдове на сърцето. Доказва се по-голямата преживяемост на графтовете и по-дълготрайния ефект от операцията за пациента. Проследяват се тенденциите при извършване на коронарна реваскуларизация в последните години, като е обхванат пет годишен период на клиниката. Наблюдавани са две основни тенденции - сигнификантно увеличение на средната възраст на пациентите и едновременно с това намаляване броя на графтовете. Обяснението на тези факти се свързва с извършването на т.н. хибридни процедури с помоща и взаимодействието с възможностите на инвазивната кардиология.

Особено място е отделено за хирургичното лечение на аневризмите и дисекациите на аортата и опита, който има в Клиниката по Сърдечна хирургия в УБ „Лозенец“. Засегнати са всички аспекти от диагностиката , хирургичното лечение , усложненията и резултатите при тези изключително тежки заболявания на аортата.

Друга тема с голямо практическо значение засегната в трудовете на д-р Пъшев е хирургичното лечение на медиастинитите след сърдечни операции , водещи до увеличаването на смъртността в последните години. Изнесени са възможностите за хирургично и антибиотично лечение особено в случаите, при които става въпрос за вътреболнична инфекция с резистентни щамове.

В областта на реоперациите в сърдечната хирургия – една изключително актуална тема с увеличаването на преживяемостта и развитието на възможни усложнения след първата интервенция. Използваният , докладван и описан метод за извършване на реоперации на митралната клапа с дясна торакотомия в момента се извършва само в УБ „Лозенец“. Авторът доказва неговата ефективност и в конкретни случаи единствена възможност за репротезиране при наличието на плътни сраствания между сърцето и гръдната кост. В този аспект, за съжаление, отбелязвам факта, че в VI.1 – Доклад на IV Национален конгрес по Гръдна, сърдечна и съдова хирургия, Стара Загора, на който съм присъствал и слушал тази презентация, липсва необходимия доказателствен материал. Необходимата програма с имената на лекторите липсва, а е дадена самата презентация.

Докладването на резултатите от лечението на крайните стадии на сърдечна недостатъчност с изкуствени механични системи подпомагащи лявата камера на сърцето

Heart Mate 2 LVAS и Levitronix . Показанията , противопоказанията и усложненията са с особена стойност, поради следната причина - такива системи са последната алтернатива за лечение на тези състояния. От друга страна, те служат и като мост за извършването на сърдечна трансплантация , какъвто случай сме имали или като дефинитивна терапия, поради липса на други възможности. Тук, трябва да се отбележи, че д-р Пъшев има: Сертификационен курс и сертификат за работа с механични системи подпомагащи сърдечната дейност (изкуствено сърце) Heart mate 2, а по късно и сертификат за Heart mate 3 . Сертификационен курс и сертификат за процедурата VAD , подпомагаща сърдечната дейност.

По отношение на научната дейност на д-р Пъшев в областта на трансплантационната хирургия, той има 10 научни труда, 9 съобщения на международни научни форуми и 6 на национални.

В дисертационният му труд „Критерии за подбор на живи донори при чернодробни трансплантации на деца“, той засяга на практика всички аспекти в областта на чернодробните трансплантации от живи донори. Изнесени са Европейските директиви, относно правилата за трансплантации на органи от живи донори, както и изискването произтичащо от тях за наличието на единен протокол при оценката , извършването на процедурата и проследяването им след това. Разработването на такъв протокол и доказването му с резултатите при донорите и реципиентите , каквато е основната цел на дисертацията, е основа за успеха на програмата като цяло. Изработени са основните 3 фази, през които се преминава , анализирани са основните причини за отпадане на кандидатите , регистрирани са всички възможни усложнения, според последните варианти по скалата на Clavien. Регистрираните усложнения са само от първа и втора степен и липсват такива от трета и четвърта, като по този начин д-р Пъшев доказва, че нашите резултати са съизмерими с водещи световни центрове. Особен интерес предизвикват промените в биохимичните показатели, показващи степента на чернодробното увреждане от самата процедура и времето, за което те се нормализират до референтните си стойности. Данните получени от образните изследвания на черния дроб, като анатомични вариации, при напълно здрави хора доказват, че те са най-честата причина за отпадане.

Представената нова методика за протекция на графта с допълнителна ретроградна перфузия през лявата хепатална вена показва, в два от случаите излизане на пристенни тромби ретроградно от вена порте , които могат да станат причина за дисфункция на графта. Методиката не е описана в световната литература.

Трябва да се отбележи и факта, че д-р Пъшев работи с материал получен при изследването на 92-ма кандидати и извършените към този момент 28 трансплантации, в които самият е участвал от началото до самият край на процедурите.

Като продължение на неговият дисертационен труд излиза рецензираната монография със заглавие „Чернодробни трансплантации от живи донори“. В нея отново са разгледани основните проблеми в областта на чернодробната трансплантология. Популяризира се възможността за извършване на чернодробни трансплантации и от живи донори, както

на деца, така и на възрастни. Като единствена монография на тази тема оценявам нейното значение, но смятам, че д-р Вили Пъшев може да направи повече по тази тема, данните, с които разполага му позволяват да покаже, как би изглеждал проблема при възрастни реципиенти, с много по-голяма пълнота. Позволявам си тази най-критична забележка, въпреки положителните отзиви на рецензентите, да не забравяме, че тя е първа за България. Съвместната ни работа - 28 години, ме убеждава, че втората монография, която той трябва да направи ще бъде още по-стойностна и това е и моята препоръка.

Публикациите и научните съобщения IV.1, IV.2 IV.6 IV.7 и VI.5 разискват всички аспекти на чернодробните трансплантации извършвани от живи донори. От особено значение е IV.2, където за първи път в България е въведена концепцията за „донорския застъпник“, който е независим от трансплантационните екипи, извършващи експлантацията и трансплантацията, който защитава единствено и само интересите на донора. Според Европейските директиви, наличието на такъв професионалист е задължително условие за лицензирането на трансплантационен център работещ със живи донори. Неговата роля, задачи, отговорности, както и възможността да спре процедурата, ако донора е обект на принуда, финансова облага или неразбиране естеството на процедурата, до сега не са коментирани в Българската научна литература. Същото важи и за необходимостта от единен национален електронен регистър на живите донори (VI.8), като част от задължителните изисквания по Европейска директива № 52EU, даваща възможност да се регистрират евентуални неизвестни до сега дълготрайни усложнения в световен мащаб.

Публикациите и научните съобщения III.1, IV.3, IV.5, IV.10, VI.2, VI.3, VI.8 и VI.9 разглеждат по-обща проблеми в областта на трансплантологията, като възможността за лечение на болестта на Wolman при деца с чернодробна трансплантация и резултатите от нея. Описаният случай е уникален за световната практика, поради малката възраст на пациента – 3 мес., страдащ от болестта на Wolman. Докладван е случай на едновременно извършване на чернодробна и бъбречна трансплантация, при пациент с чернодробна и бъбречна недостатъчност. Описаният случай е успешен и единствен до момента. Дискутирана е и възможността за третиране на съдовите усложнения след чернодробна трансплантация със средствата на интервенционалната кардиология. Описаният случай на стентиране на чернодробната артерия след стеноза на анастомозата е единствен за момента. Представени са седемгодишни резултати при чернодробна трансплантация на деца и успешна чернодробна трансплантация при дете с Budd-Chiari Syndrome.

Публикациите и научни съобщения на международни форуми V.1, V.2, V.3, V.4 и V.5 докладват различни редки случаи на извършени чернодробни трансплантации, както и резултатите от извършените чернодробни трансплантации от живи донори при деца.

Описан е случай на чернодробна трансплантация при кърмаче с атрезия на жлъчните пътища и situs viscerum inversum (огледално разположение на вътрешните органи), съчетани и с други аномалии, каквато представлява липсата на долна празна вена, което води до извършване на анастомоза на чернодробните вени на графта директно към

сърцето (дясно предсърдие). Трансплантацията е успешна и води до пълното му възстановяване.

Приноси

- Разработване на единен протокол за подбор на подходящите за живи донори от всички кандидати, е целта на неговата дисертация и основа за успеха на процедурата, както при донора, така и при реципиента. Факта, че няма регистрирани сериозни усложнения при донорите е доказателство за неговата стойност.
- Техниката за допълнителна протекция на графта, чрез ретроградна перфузия, което е практика в сърдечната хирургия, е оригинален и не е описан до сега в световната научна литература.
- Развива институционалността на т.н. „донорски застъпник“, неговата роля, права и задължения в трансплантационната програма на всеки център, който има програма за трансплантации, не само за черен дроб, но и бъбречни такива. Това ще издигне работата на центровете на много по-високо ниво. Правните и етични проблеми, които са засегнати, до сега не са коментирани в Българската научна литература.
- Данните, които предоставя за възстановителният период на донорите, нормализирането на чернодробните показатели, регенерацията на черния дроб, липсата на чернодробни функционални увреждания, за момента са единствени за България. На практика доказва, че донорите напускат лечебното заведение клинично здрави, без дълготрайно нарушение на качеството им на живот.
- Резултатите от образната диагностика, артериалните, портални и венозни варианти, констатирани при напълно здрави хора, без никакви отклонения от останалите параметри на чернодробната функция, за да достигнат до тази фаза предизвикват интерес и в по-широк кръг специалисти. Прави впечатление тяхният брой и фактът, че те рядко се диагностицират при други чернодробни заболявания. Оказва се, че те са и основна причина за отпадане на кандидатите.

Учебна натовареност и преподавателска дейност на д-р Вили Пъшев:

- Според предоставена справка изх.№ 391/ 14.06.2018г. на Медицинския Факултет на СУ „Св.Климент Охридски“ за учебните 2014/2015г., 2015/2016г., 2016/2017г., д-р Вили Пъшев е провел общо 615 учебни часа упражнения по „Обща и оперативна хирургия“ и „Хирургически болести“ със студенти по медицина, ОКС „Магистър“. Обща учебна заетост 621 учебни часа. През изброените години е участвал в изпитни комисии по Хирургия и Пропедевтика на хирургическите заболявания. Водил е курсове и лекции на лекари за следдипломна квалификация по сърдечна хирургия.

Познавам д-р Вили Пъшев от 1991г., откакто работи в настоящата УБ „Лозенец“. От самото начало той се прояви като професионалист, постоянно повишаваше своята квалификация и винаги е проявявал отговорност към работата си. Достигна до ниво да извършва всякакъв вид операции в областта на сърдечната хирургия. От 2002г. стана част от екипа , който се обучаваше в Германия за извършване на чернодробни трансплантации. В последствие участва във всички сърдечни , чернодробни и бъбречни трансплантации от живи и трупни донори, както на деца, така и на възрастни. С днешна дата те са 210, което го прави един от малкото трансплантационни хирурзи с такъв опит в България. Опитът придобит с годините винаги го е споделял с колегите си и ги е обучавал безрезервно.

Заклучение

Д-р Вили Пъшев е професионалист с почти 30 годишен трудов стаж, 16, от които са отдадени на трансплантологията. Опитът, който има в тази сфера е уникален. Научната дейност на д-р Вили Пъшев е достатъчна по обем, особено в областта на трансплантологията и с голяма научно – практическа стойност.

Считам, че кандидатът, отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България , Правилника за приложението му на СУ „Климент Охридски“ и убедено препоръчвам на научното жури да гласува за присъждане на академичната длъжност „Доцент“ на д-р Вили Вилев Пъшев, дм към Катедрата „Хирургически болести, акушерство и гинекология“ в Медицински факултет при СУ ”Климент Охридски“.

26.10.2018г

София

Проф. д-р Любомир Спасов, дм

